

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015201337
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015201337.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): A. P., narodený dňa XX.XX.XXXX, A., právne zastúpeného: JUDr. Martin Dianiška, advokát so sídlom Slnecná 42, Banská Bystrica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17847-8/2015-BA zo dňa 08.06.2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/62/2016-43 zo dňa 27.07.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17847-8/2015-BA zo dňa 08.06.2015, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie č. 8077/2014-BB-DvN zo dňa 08.08.2014, v zmysle ktorého žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že postup správnych orgánov bol v súlade s príslušnými právnymi predpismi, ak po preukázaní skutočností, že v posudzovanom období žalobca preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ - Veľkej Británie, posudzovali, či je možné túto dobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Základného nariadenia. Dodal, že dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v inom členskom štáte je možné zohľadniť v prípade uvedenom v čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, t. j. v prípade, ak si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec na území členského štátu EÚ zachovala pevné väzby a bydlisko na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že posudzovanie otázky zachovania si pevných väzieb a bydliska žalobcu, čo súvisí s určovaním centra záujmov žalobcu počas jeho výkonu posledného

zamestnania na území Veľkej Británie, bolo v predmetnom prípade kľúčovým.

3. Jednotlivé žalobné námietky súd považoval za neopodstatnené, zastávajúc názor, že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán v dostatočnom rozsahu zistili skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovali príslušné právne predpisy, čo vyústilo do vydania zákonného rozhodnutia žalovaného. Správny orgán v dostatočnom rozsahu posúdil kritériá v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ktoré dôsledne vyhodnotil a dostatočným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil. Aj podľa názoru súdu zo zistených skutočností a okolností veci vyplýva, že miesto, kde žalobca zvyčajne býval počas posledného zamestnania, bola Veľká Británia, že žalobca si predpokladané väzby so Slovenskom na základe kritérií v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia nezachoval, keď v rozhodnom období mal centrum záujmov vo Veľkej Británii a teda v konečnom dôsledku nebolo možné pri posúdení nároku na dávku v nezamestnanosti aplikovať čl. 65 ods. 2 a ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia a uplatniť zásadu úhrnu dôb v zmysle čl. 61 Základného nariadenia.

4. V ďalšom súd prvého stupňa ustálil, že skutkové okolnosti neboli medzi účastníkmi konania sporné. Žalobca nenamietal voči zisteniu skutkového stavu, ale voči záveru, k akému dospel žalovaný vyhodnotiac zistený skutkový stav vo veci. Súd poukázal na popísaný skutkový stav, z ktorého vychádzal žalovaný pri rozhodnutí, ktorý plne korešponduje s obsahom administratívneho spisu. Súd nespochybnil ani žalobcom uvádzané skutočnosti, avšak poukázal na to, že správny orgán vyhodnocoval otázku bydliska žalobcu a otázku zachovania pevných väzieb žalobcu so Slovenskou republikou vo vzťahu s preukázaním centra záujmov žalobcu v období doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Veľkej Británie počas posledného pracovného pomeru, pričom tieto boli posudzované výlučne v zmysle kritérií nastavených článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia.

5. Mal za to, že zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu žalobcu v rozhodnom období bývať vo Veľkej Británii, pritom nie je rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody ho viedli k zmene tohto rozhodnutia a k vráteniu sa na Slovensko, preto tvrdenia žalobcu v súčasnosti vyznievajú účelovo. Krajský súd sa tak v plnom rozsahu stotožnil so záverom žalovaného, že žalobca si bydlisko (v zmysle čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia) a centrum záujmov nezachoval na území Slovenska.

6. Poznamenal, že podstatná argumentácia žalobcu v žalobe bolo tvrdenie, že nikdy nemal záujem ostať žiť vo Veľkej Británii, pričom namietal nesprávny postup žalovaného, ak nezohľadnil jeho úmysel a dôvody, ktoré ho viedli k vyst'ahovaniu v zmysle čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia. Súd sa v tejto otázke stotožnil so stanoviskom žalovaného, že úmysel podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia nebol v tomto prípade rozhodujúci, keďže otázka bydliska bola ustálená kritériami čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Aplikácia čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia by prichádzala do úvahy, pokiaľ by nedošlo k určaniu skutočného miesta bydliska. Preto aj podľa názoru krajského súdu k jeho určaniu jednoznačne došlo po vyhodnotení kritérií určených v čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia.

7. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím zákonným, vydaným v súlade s právnou úpravou; žalovaný vec správne právne posúdil, pričom sa náležite vypořiadal s odvolacími námietkami žalobcu, svoje rozhodnutie vyčerpávajúco odôvodnil a súd sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil.

8. Konajúci správny súd poukázal na svoju rozhodovaciu prax, keď k rovnakému záveru, ako v tejto veci, dospel aj v rozsudku č. k. 23S/8/2015-25 zo dňa 01.04.2015 a v rozsudku č. k. 23S/16/2015-44 zo dňa 25.04.2015. Správny súd pri rozhodovaní zohľadňoval aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.06.2013, sp. zn. 9Sžso/32/2012.

9. Rozsudok v celom jeho rozsahu a v zákonom stanovenej lehote napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodu uvedeného v ust. § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku.

10. Sťažovateľ považoval za nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktorého výsledkom je záver o tom, že sťažovateľ nespĺnil podmienky základného a vykonávacieho nariadenia, teda že

sťažovateľovi nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti v zmysle platného právneho stavu a teda že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán v dostatočnom rozsahu zistili skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovali príslušné právne predpisy, čo vyústilo do vydania zákonného rozhodnutia žalovaného.

11. Nesprávnosť uvedeného právneho posúdenia veci spočíva v tom, že krajský súd právnou normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Nesprávna aplikácia právnej normy spočívala v tom, že vzhľadom na skutkový stav, ktorý nebol medzi účastníkmi konania sporný, súd dospel k záveru, že sťažovateľ nesplnil podmienky základného a vykonávacieho nariadenia a preto mu nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti v zmysle platného právneho stavu. Krajský súd sa nesprávne stotožnil so závermi žalovaného o tom, že sťažovateľ si bydlisko (v zmysle čl. I písm. j/ Základného nariadenia) a centrum záujmov nezachoval na území Slovenska, keď svoje závery pritom zúžil len na argumentáciu o tom, že sťažovateľ nepreukázal hľadanie si zamestnania na území SR žiadnymi dôkazmi, že je slobodný, pričom na území Veľkej Británie sa s ním od roku 2009 zdržiavala jeho partnerka (ktorá sa však vrátila na územie Slovenskej republiky 30.03.2013 a od 01.04.2013 sa zamestnala na Slovensku) a že bytovú situáciu bolo možné považovať za stabilnú, keď vo Veľkej Británii býval v podnájdoch, najskôr v prenajatej izbe, neskôr v prenajatom dome, pričom sa sťahoval približne šesťkrát. Naopak, súd úplne odignoroval zistenia, podľa ktorých sťažovateľ nikdy vo Veľkej Británii nepožiadaval o status rezidenta ani občianstvo Veľkej Británie, po celý čas mal na Slovensku trvalý pobyt, vedené bankové účty, životné poistenie aj stavebné sporenie, má na Slovensku rodičov, za ktorými sa vracal pravidelne približne štyrikrát ročne počas dovolenky, na jeden až dva týždne (a o cestách na Slovensko predložil doklady), že okamžite po návrate do Slovenskej republiky po ukončení zamestnania vo Veľkej Británii si za zarobené finančné prostriedky kúpil byt v I., v ktorom trvale žije so svojou priateľkou, ktorá má a vždy mala slovenské občianstvo a spolu si založili rodinu, z ktorej pochádzajú dve maloleté deti.

12. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby v zmysle ust. § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku kasačný súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

13. Žalovaná v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že trvá na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 10. februára 2016 a v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá. K argumentom uvedeným v kasačnej sťažnosti poznamenala, že dĺžka pobytu žalobcu na území Veľkej Británie v trvaní cca 8 rokov je dostatočne dlhým časovým obdobím jeho života, počas ktorého si žalobca, podľa názoru žalovanej preniesol centrum záujmov a bydlisko na územie Veľkej Británie, kde v období od roku 2005 do júna 2013 vykonával zárobkovú činnosť v pracovnom pomere na neurčitý čas. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal vo Veľkej Británii stabilné zamestnanie. Žalobca nepreukázal hľadanie si zamestnania na území Slovenskej republiky žiadnymi dôkazmi. Rodičia žalobcu tiež uviedli, že žalobca nemal dôvod hľadať si zamestnanie na Slovensku, nakoľko so zamestnaním vo Veľkej Británii bol spokojný. Ďalšou rozhodujúcou skutočnosťou podporujúcou vyššie uvedený názor žalovanej je zistenie, že žalobca bol vo Veľkej Británii so svojou priateľkou, s ktorou približne posledné tri roky bývali v podnájme, najprv v prenajatej izbe, neskôr v prenajatom dome, ktorý obývali spolu s ďalšími spolubývajúcimi, čo svedčí o optimálnych podmienkach bývania. Väzby, ktoré si mal žalobca zachovať so Slovenskou republikou, v podobe návštev príbuzných na území Slovenskej republiky (4x ročne na 1 až 2 týždne), uzatvoreného stavebného sporenia, životného poistenia a založeného bankového účtu, sa javia ako menej významné v porovnaní so skutočnosťami uvádzanými v rozhodnutí odvolacieho orgánu č. 17847-8/2015-BA zo dňa 8. júna 2015 s dôrazom na skutočnosti, ktoré sú uvedené vyššie. Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol v súlade s § 461 Správneho súdneho poriadku.

14. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej

stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13.12.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

15. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovanej, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie č. 8077/2014-BB-DvN zo dňa 08.08.2014. Týmto rozhodnutím bolo rozhodnuté, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“), a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Podľa čl. 65 ods. 2 základného nariadenia úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia zamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

Podľa čl. 11 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Es č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej

dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

16. Kasačný súd konštatuje, že z obsahu administratívneho spisu je zjavné a zároveň nie je sporné, že sťažovateľ bol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica dňom 13.06.2013 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, na základe ktorého si následne u žalovanej dňa 19.09.2013 uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti. V posudzovanom období pracoval na území členského štátu Európskej únie. Orgánu verejnej správy prvej inštancie predložil Vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia bydliska zo dňa 19.09.2013; formulár U1 zo dňa 13.08.2013, ktorým preukázal dobu poistenia v nezamestnanosti od 13.06.2009 do 12.06.2013 na území Veľkej Británie; Čestné vyhlásenie zo dňa 23.09.2013, v ktorom vyhlásil, že počas výkonu zamestnania v Anglicku udržiaval kontakt so Slovenskou republikou; Výpis z katastra nehnuteľností zo dňa 26.04.2013 preukazujúci, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti v obci I.; Poistnú zmluvu preukazujúcu uzatvorenie poistnej zmluvy na investičné životné poistenie v roku 2002; doklady preukazujúce nákup leteniek z Veľkej Británie na Slovensko a späť; Zmluvu VÚB banky o bežnom účte zo dňa 30.05.2011 a vkladovom účte zo dňa 30.05.2011; Zmluvu o účelovom splátkovom úvere a Dodatok k zmluve o stavebnom sporení zo dňa 29.12.2009. O žiadosti sťažovateľa rozhodla pobočka žalovanej v Banskej Bystrici ako orgán verejnej správy prvej inštancie rozhodnutím číslo: 820305/7137 zo dňa 29.10.2013 tak, že sťažovateľ nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Rozhodnutie žalovanej č. 53541-2/2013-BA zo dňa 17.12.2013, ktorým sa potvrdilo prvoinštančné správne rozhodnutie zo dňa 29.10.2013, bolo napadnuté protestom prokurátora Krajskej prokuratúry v Bratislave zo dňa 07.04.2014, ktorým prokurátor žiadal napadnuté rozhodnutie ako nezákonné zrušiť. Žalovaná rozhodnutím č. 25666-6/2014-BA zo dňa 05.05.2014 protestu prokurátora vyhovel a zrušila napadnuté rozhodnutie zo dňa 17.12.2013 s tým, že rozhodnutím č. 25666-7/2014-BA zo dňa 18.06.2014 zrušila aj prvoinštančné rozhodnutie zo dňa 29.10.2013 a vec vrátila orgánu verejnej správy prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

17. V rámci opätovného správneho konania prvoinštančný orgán verejnej správy vykonal výsluch priateľky sťažovateľa (Zápisnica zo dňa 15.07.2014, ktorá je súčasťou administratívneho spisu žalovanej), rodičov sťažovateľa (Zápisnica zo dňa 17.07.2014, ktorá je súčasťou administratívneho spisu žalovanej) ako aj samotného sťažovateľa (Zápisnica zo dňa 18.07.2014, ktorá je súčasťou administratívneho spisu žalovanej).

18. Na podklade vykonaného dokazovania došlo k vydaniu rozhodnutia č. 8077/2014-BB-DvN zo dňa 08.08.2014, ktorým bolo rozhodnuté, že sťažovateľ nemá nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že so zreteľom na všetky dostupné informácie nebolo možné považovať centrum záujmov a bydlisko počas posledného zamestnania sťažovateľa v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky. O odvolaní voči tomuto rozhodnutie rozhodla žalovaná preskúmaným rozhodnutím č. 17847-8/2015-BA zo dňa 2015 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila dôvodiac, že podľa záverov odvolacieho konania si sťažovateľ počas výkonu zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii nezachoval pevné väzby na území Slovenskej republiky, naopak,

zo spisového materiálu mal odvolací orgán za dostatočne preukázané, že počas dlhodobého výkonu zamestnania vo Veľkej Británii sa sťažovateľ dlhodobo zdržiaval, býval, trávil pracovný i mimopracovný čas na území Veľkej Británie, platil zákonné odvody i dane na území Veľkej Británie, teda centrum svojich záujmov si v danom období preniesol na územie Veľkej Británie. Konštatovala tak, že na základe uvedeného dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú podľa britskej legislatívy nebolo možné zohľadniť, ako keby bola dosiahnutá na území Slovenska v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia a dodala, že úmysel podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia nebol v tomto prípade rozhodujúci, keďže otázka bydliska bola ustálená kritériami čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.

19. Krajský súd rozhodujúc o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku správneho súdu vyplýva, že jednotlivé žalobné námietky považoval za neopodstatnené, zastávajúc názor, že žalovaná, ako aj prvostupňový správny orgán v dostatočnom rozsahu zistili skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovali príslušné právne predpisy, čo vyústilo do vydania zákonného rozhodnutia žalovanej. Poznamenal, že zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu sťažovateľa v rozhodnom období bývať vo Veľkej Británii, pričom nebolo rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody ho viedli k zmene rozhodnutia, k vráteniu sa na Slovensko. Preto sa správny súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom žalovanej, že sťažovateľ si bydlisko (v zmysle čl. 1 písm. j/ základného nariadenia) a centrum záujmov nezachoval na území Slovenska.

20. Kasačný súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu zistil, že v predmetnej právnej veci bolo úlohou krajského súdu predovšetkým vysporiadať sa so spornou otázkou, ktorou bolo určenie bydliska, resp. centra záujmov sťažovateľa v kontexte zohľadnenia doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnutej podľa britskej legislatívy na nadobudnutie nároku na dávku v nezamestnanosti podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sa podstatne neodlišovala od dôvodov podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, s ktorej dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery považuje kasačný súd za vecne správne.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný sa stotožnil s právnym záverom žalovanej uvedenom v preskúmanom rozhodnutí, že výnimku z pravidla, že za štát bydliska na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu zárobkovej činnosti, predstavujú prípady uvedené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, t. j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia).

23. Kasačný súd má za to, že podľa preskúmaného rozhodnutia pred zaradením sťažovateľa do evidencie uchádzačov o zamestnanie tento nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy, avšak do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Veľkej Británie v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, avšak to len v prípade preukázania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území Veľkej Británie.

24. V ďalšom má kasačný súd za preukázané, že orgán verejnej správy prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zo dňa 08.08.2014 náležite vyhodnotil sťažovateľom predložené dôkazné prostriedky, na základe čoho ustálil, že nie je možné považovať väzby sťažovateľa na území Slovenskej republiky za zachované počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie. O odvolaní sťažovateľa rozhodla žalovaná rozhodnutím zo dňa 08.06.2015, ktorým potvrdila prvoinštančné rozhodnutie dôvodiac, že sťažovateľ si v predmetnom prípade preniesol centrum svojich záujmov na územie Veľkej Británie.

25. Podkladom rozhodnutia orgánov verejnej správy boli listiny tvoriace administratívny spis žalovanej, ktorá posúdila pracovný pomer sťažovateľa ako stabilné zamestnanie. Vychádzala pritom predovšetkým zo sťažovateľom predložených tlačív, dokumentov a vyhlásení ako aj z ústneho výsluchu sťažovateľa, jeho rodičov a jeho priateľky. Všetky tieto dôkazné prostriedky boli pre žalovanú kľúčové pri posudzovaní, že za štát bydliska sťažovateľa je nutné považovať štát zamestnania sťažovateľa, t. j. Veľkú Britániu, z čoho žalovaná ďalej usúdila, že bydlisko sťažovateľa počas pracovného pomeru sťažovateľa vo Veľkej Británii nebolo zachované na území Slovenskej republiky.

26. V ďalšom má kasačný súd za to, že žalovaná adekvátne vyhodnotila skutkové okolnosti, ktoré mala k dispozícii z predložených dokumentov a správne dospela k záveru, že sťažovateľ mal bydlisko na území Veľkej Británie.

27. Na tomto mieste dáva kasačný súd do pozornosti, že v súlade s ostatnými kritériami čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia mala žalovaná vykonať dokazovanie a následne vyhodnotiť výsledky dokazovania. V prípade neuspokojivých výsledkov vykonaného dokazovania mala v zmysle čl. 11 ods. 2 citovaného vykonávacieho nariadenia povinnosť v preskúmvanej veci zisťovať samotný úmysel sťažovateľa, pohnútky a dôvody, ktoré ho viedli k tomu, aby odišiel v roku 2009 do Veľkej Británie, aby tam ostal pracovať a pohnútky, ktoré ho viedli k návratu na Slovenskú republiku v roku 2013. Kasačný súd však dospel k záveru, že žalovaná v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia vykonala dostatočné dokazovanie a vo vzťahu k tomuto zistila všetky relevantné skutkové okolnosti, preto sa v ďalšom nevyžadoval postup v zmysle čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (zisťovanie úmyslu sťažovateľa), ako to správne ustálil aj krajský súd v preskúmvanom rozhodnutí. Neskorší odchod sťažovateľa z Veľkej Británie a jeho usadenie sa na území Slovenskej republiky v kontexte určovania bydliska, resp. centra záujmov sťažovateľa v rozhodnom čase, teda počas posledného zamestnania, vyhodnotil kasačný súd za irelevantné.

28. Kasačný súd zdôrazňuje, že v čl. 11 vykonávacieho nariadenia sú uvedené kritéria pre spôsob určenia bydliska. Týmto sa určuje bydlisko nielen v prípade rozdielnych stanovísk inštitúcií pri určení bydliska osoby, ale ide o kritériá, z ktorých aj v preskúmvanej veci žalovaná vychádzala. Kasačný súd dáva do pozornosti, že žalovaná sa v dôvodoch rozhodnutia dostatočne zaoberala otázkou trvalosti a prítomnosti sťažovateľa na území dotknutého členského štátu a v tomto smere vykonala postačujúce dokazovanie; zároveň zisťovala a vyhodnocovala konkrétnu situáciu sťažovateľa v kontexte s jeho pobytom a jeho zamestnaním na území Veľkej Británie; rodinnú situáciu a rodinné väzby sťažovateľa taktiež podrobne skúmala. V dostatočnom rozsahu posúdila aj ďalšie skutočnosti ako vyhlásenie sťažovateľa na účely posúdenia bydliska; skutočnosť, že sťažovateľ sa na Slovensko pravidelne vracal ako aj skutočnosť, že má na Slovensku zriadený bežný a vkladový účet, či životné poistenie. Na objasnenie relevantných skutočností dokonca žalovaná uskutočnila výsluch sťažovateľa, jeho priateľky a rodičov.

29. Vo svetle uvedeného považuje kasačný súd zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Má za to, že v danom prípade došlo správne k určení bydliska dotknutej osoby podľa čl. 11 vykonávacieho nariadenia na území Veľkej Británie, pretože súčasťou skúmania „miesta bydliska“ žalovanou nebolo len preukázanie skutočností, ktoré by svedčali o nezachovaní bydliska na území Slovenskej republiky, ale zároveň aj zisťovanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste výkonu zamestnania.

30. Kasačný súd uvádza, že rovnako má za nesporný skutkový stav tak, ako ho v podrobnostiach opísal krajský súd v preskúmvanom rozhodnutí. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že napadnuté rozhodnutie žalovanej je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

31. Kasačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami orgánov verejnej správy ako aj s ich právnym posúdením, v konaní, ani v rozhodnutiach týchto orgánov nezistil porušenie žiadneho z ustanovení správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Správne rozhodnutia oboch inštancií obsahujú všetky náležitosti v zmysle § 47 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, v odôvodnení orgány verejnej správy uviedli skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami sťažovateľa a s jeho vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

32. Kasačný súd dospel zhodne ako krajský súd k záveru, že orgány verejnej správy oboch inštancií postupovali v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistili skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver, a preto krajský súd nepochybil, keď žalobu sťažovateľa zamietol.

33. Kasačný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený orgánmi verejnej správy, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovanej je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Preto, ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup ako aj rozhodnutia orgánov verejnej správy v oboch inštanciách považoval za súladné so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu, považovať za správne.

34. Pokiaľ teda krajský súd vyhodnotil námietky sťažovateľa proti rozhodnutiu žalovanej za nedôvodné a rozhodnutie žalovanej považoval za zákonné a žalobu sťažovateľa podľa § 190 S.s.p. zamietol, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil vyššie uvedené dôvody.

35. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

36. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že účastníkom nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 S. s. p.)

37. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.